

SVATÝ MIKULÁŠ – SVĚTLO BOŽÍ POMOCI

Dalším adventním světlem je svatý Mikuláš. Také jeho život byl jako lampa zářící světlem do temnot bídy a nemoci. To, co jsme promýšleli v souvislosti s lampionem, se nám opět díky tomuto světci zviditelňuje jako konkrétní životní postoj, ze kterého vyzařuje Boží láska a vrací druhým lidem do života naději a příslib budoucnosti. Setkání je spojeno s oslavou svátku svatého Mikuláše a se starým zvykem dávat dětem za okna nebo před dveře boty nebo punčochy se sladkostmi. Nedává je však někdo, kdo je za svatého Mikuláše převlečený, za odměnu tomu, kdo si to zaslouží. Nadílka se rozdává v kontextu původní křesťanské legendy ukazující velikost Boží dobroty a velikost Boží lásky.

Další legendy o svatém Mikuláši a náměty k oslavě jeho svátku najdete v publikaci *Svatý Mikuláš – člověk plný Boží lásky*, kterou vydalo Kartuziánské nakladatelství a vydavatelství v roce 2007.

Pomůcky

- pět tmavých šátků
- zvonek
- košík s jehličnatými větvíčkami
- dekorační materiál
- šátky různých barev
- napodobenina biskupské čepice a berly
- nadílka rozdělená do tří pytlů
- velký lampion
- zápalky
- Bible

Cílová skupina

předškolní a mladší školní děti
dospělí s dětmi

Setkáváme se

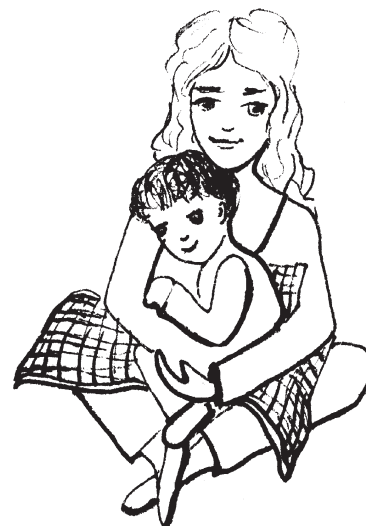
Vedoucí přivítá děti, příp. dospělé, a naučíme se píseň:

hudba: Franz Kett
český text: Eva Muroňová

Já ruku svou ti dám, ty ruku svou mi dáš; své ruce si dá -
me, spo - lu se se - tká - me, spo - lu se se - tká - me.

Ich geb' dir meine Hand
hudba a text: Franz Kett
© RPA-Verlag GmbH, www.rpa-verlag.de

Já ruku svou ti dám,	Podáme si ruku s jedním sousedem.
ty ruku svou mi dáš;	Podáme si ruku s druhým sousedem.
své ruce si dáme, spolu se setkáme,	Podáme si ruce a postavíme se do kruhu.
spolu se setkáme.	Jdeme blíž k sobě.

Nebo:

hudba: R. Bichler
český text: Eva Muroňová podle R. Bichlera

Je nás tu tolik li - dí. Je nás tu tolik li - dí. Ale že každý
jsme jiný, to všichni vidí. Ale že každý jsme jiný, to všichni vidí.
Jo. Jo. Ba. Ba. Hm. Hm. Jo. Jo. Ba. Ba. Hm. Hm.

/: Je nás tu tolik lidí. :/ :/ Ale že patříme k sobě, to každý vidí. :/

/: Jo. Jo. Ba. Ba. Hm. Hm. :/

Wir fangen jetzt an
hudba a text: R. Bichler
© R. Bichler

Je nás tu tolik lidí.	Sedíme. Ukážeme levou dlaní na ostatní v kruhu a podíváme se na sebe.
Je nás tu tolik lidí.	Ukážeme pravou dlaní na ostatní v kruhu a podíváme se na sebe.
Ale že 'pa'tří*me 'k so'bě, *to 'kaž'dý*vidí.	Tleskáme dvakrát do dlaní a jednou do stehů. Celkem třikrát. Poslední tón prodloužíme. Ukážeme na ostatní a podíváme se na sebe.
Ale že 'pa'tří*me 'k so'bě, *to 'kaž'dý*vidí.	Tleskáme dvakrát do dlaní a jednou do stehů. Celkem třikrát. Poslední tón prodloužíme. Ukážeme na ostatní a podíváme se na sebe.
Jo, jo.	Všichni, příp. jedna skupina, výrazně souhlasíme s rukama nahoře.
Ba, ba.	Všichni, příp. druhá skupina, mírně souhlasíme a přikyvujeme.
Hm, hm.	Všichni, příp. třetí skupina, opatrně souhlasíme.

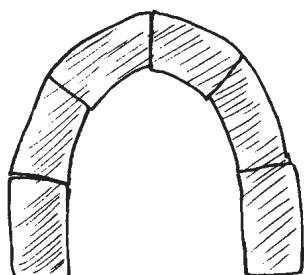
Rozhlédneme se, kdo všechno dnes vyšel ze dveří svého domu nebo bytu, prošel dveřmi fary, příp. školy, a teď je tady s námi.

Kdo chce, může jmenovat, koho zná. Mezi jednotlivými výpověďmi opakujeme píseň.

Rozhlédneme a zkusíme najít to, co máme společného.

Např. Známe se. Bydlíme ve stejném městě. Nikdo z nás netrpí nouzí. Apod.

Mezi jednotlivými výpověďmi opakujeme píseň.

Setkání se skutečností

Vedoucí vezme pět tmavých šátků a postupně s nimi ve spolupráci s ostatními složí uprostřed obraz brány.

Vedoucí pozve děti, aby si obraz prohlédly a přitom dlaní obkreslily jeho tvar.

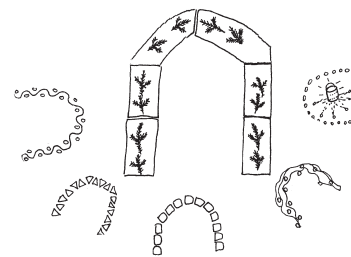
Kdo chce, může gestem nebo postojem znázornit, jaká brána může být. Např. Uzavřená. Otevřená. Úzká. Široká. Nízká. Apod.

Přemýšlíme o dveřích, kterými každý den obvykle procházíme.

- Jak vypadají dveře, které máme doma?
- Koho v nich obvykle očekáváme?

Advent je dobou, kdy většinou dveře také zdobíme.

Děti a dospělí, kteří patří k sobě, si mohou ze šátku a zelených větviček, příp. dekoračního materiálu vytvořit obraz dveří svého domova.

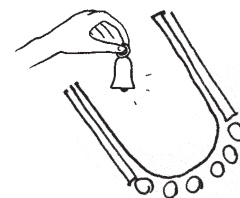
Vedoucí vezme do ruky zvonek, „zazvoní“ u obrazu některých dveří a zeptá se, kdo tady bydlí. Ten, komu dveře patří, může sdělit ostatním, kdo s ním bydlí, s kým přišel, příp. kdo k němu patří a zůstal doma. Pak vezme zvonek a jde „zazvonit“ k obrazu jiných dveří. Činnost se opakuje několikrát přiměřeně velikosti skupiny.

Motiv dveří, za kterými bydlí lidé s různými potřebami, odkazuje na konkrétní způsob jednání, který je pro tohoto světce typický. Skutečnost, že svatý Mikuláš je citlivý k potřebám druhých a zastavuje se u těch dveří, kde je to právě zapotřebí, ukazuje na velikost Boží lásky.

Vedoucí zvonek položí k obrazu velké brány, zazvoní a děti mohou hádat, kdo by tam mohl bydlet.

Povíme si příběh o jednom člověku, který se zastavil u mnoha dveří. Žil před mnoha staletími a jmenoval se Mikuláš. Rád procházel městem kolem mnoha dveří mnoha domů, ve kterých bydleli lidé, a často si říkal: Jak se asi daří lidem, kteří tady bydlí? Mají starosti, nebo jsou šťastní? Netrápí je nemoc, samota nebo nouze? Mají práci? Mohl bych jim nějak pomoci? Mohl bych přinést do jejich životů světlo?

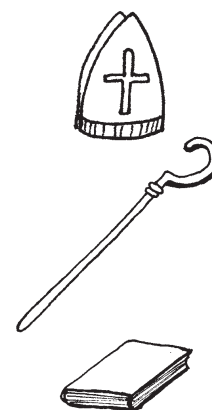
Děti mohou doplňovat další otázky.

Mikuláš byl dobrý člověk, který přál lidem jen dobré. Poznali jste to nejen podle jeho jednání, ale také podle toho, jak byl oblečený. Byl totiž biskup.

Vedoucí vezme napodobeninu biskupské čepice, nese ji po kruhu a položí ji k obrazu brány.

Když měl biskup Mikuláš na hlavě svou čepici, která se jmenuje mitra, poznali její lidé už z dálky a věděli, že je to člověk, který ukazuje cestu.

Vedoucí vezme berlu, nese ji po kruhu a položí ji k obrazu brány.

Mikuláš měl taky berlu, pastýřskou hůl, protože byl člověkem, který se o ně stará. Podobně jako pastýř vede své stádo tam, kde se má dobře a kde je čerstvá a dobrá tráva, tak vodil lidi biskup Mikuláš k prameni života, k Bohu.

Vedoucí vezme Bibli, listuje v ní a pak ji položí k obrazu brány.

Biskup Mikuláš bral tuto knihu často do rukou. Věděl, že Boží slovo je jako světlo v temnotách a že přináší naději a život. Často se modlil slova žalmu, kde se píše: „Světlem pro mé nohy je mé slovo. Osvětluje moji stezku.“ (Ž 119, 105)

Vedoucí vezme lampion z úvodního setkání, nese jej po kruhu a postaví doprostřed.

Lampion, který propojuje všechna setkání tohoto programu, odkazuje na člověka, jehož život může být prozářen světlem všeho, co jej vnitřně naplňuje a přináší jemu, světu a lidem kolem něj dobro. Pro nás křesťany je tím světlem Ten, který o sobě řekl, že je Světlem světa, a který nás vybízí, abychom se také sami stali světlem světa.

hudba: Tomáš Krejčí
text: Eva Muroňová

Boží slovo je světlo v temnotách. Přináší ví - ru, zahání strach.

Mezi námi chce znovu pře - bý - vat a v Dí - tě - ti se tělem stát.

Boží slovo je hvězdou naděje. Svítí na cestu, když nám zle je.
Mezi námi chce znovu přebývat a v Dítěti se tělem stát.

Budeme si vyprávět příběh o tom, jak biskup Mikuláš pomohl lidem v nouzi a stal se světlem na jejich stezkách. Stalo se to ve městě Myra v Malé Asii, kde biskup Mikuláš žil. Bylo to staré město. Byly v něm velké a krásné domy, ale i malé a chudé domky. Podle toho, jestli v nich bydleli lidé, kteří byli bohatí, nebo lidé, kteří byli chudí. A jak to bylo, to se dalo poznat už podle domovních dveří.

V jednom takovém malém domku na kraji města bydlel muž jménem Severino. Bydlel tam se svými dětmi a dohromady jich tam bydlelo i s ním celkem osm. Maminka už zemřela a Severino se teď musel o všechny postarat úplně sám. Děti potřebovaly jíst, mít se do čeho obléct, postel, teplou místnost...

Děti mohou doplňovat další slova.

Např. Boty. Hračky. Auto. Oslavit Vánoce. Apod.

Děti potřebovaly také chodit do školy, aby byly vzdělané, a potřebovaly si také hrát, aby neztratily radost ze života. Severino měl své děti moc rád a ze všech sil se snažil, aby byl pro ně nejen dobrým otcem, ale teď také hodnou maminkou. Hrál si s nimi, vyprávěl jim příběhy, povzbuzoval je, když byly smutné, a smál se s nimi, když se radovaly.

Děti mohou doplňovat další slova.

Např. Pekl s nimi cukroví. Hrál si na počítači. Apod.

Jednoho dne přišel Severino o práci. Přišel mu dopis, ve kterém bylo napsáno: „Zůstaň doma, protože jsou mladší, kteří jsou rychlejší a silnější.“ Když není práce, nejsou ani peníze, ale jídlo a oblečení stojí peníze. Úspory brzy došly a Severino měl veliké starosti. Co mám dělat? Najdu novou práci? Mám jít žebrať?

Děti mohou doplňovat další otázky.

Např. Mám si peníze půjčit? Co se mnou bude? Pomůže mi někdo? Apod.

A bylo ještě hůř. Severino onemocněl. Hlava ho bolela, dostal teplotu a kašel a píchalo jej na prsou. Veliká bída a starost o děti mu ležela na srdci jako těžký kámen. Už neměl ani sílu se o ně postarat. Nemohl vstát. Co bude dál? Vždyť sám by potřeboval peníze na léky. Děti nařikaly a plakaly:

Domem vítr skučí, břicho hladem kručí.

Zimou se třeseme, jak se zahřejeme?

Boty se trhají, kdopak nám dá najíst?

Děti se mohou k volání připojit.

Starší sourozenci se sešli a radili se. Dvě nejstarší sestry Theodora a Sandrina řekly: „My budeme dávat pozor na ty mladší.“ A dva nestarší bratři Antonio a Gregorio řekli: „A my půjdeme na trh a seženeme

nějaké peníze. Chodí tam hodně bohatých lidí, a když jim budeme třeba jen čistit boty, určitě nám za to něco dají.“ Jak řekli, tak udělali. Starší sestry se staraly o děti a starší bratři vzali hadr a kartáč a šli na trh čistit bohatým lidem boty.

Dokonce si vymysleli i reklamní slogan:

Antonio, Gregorio – vaše boty od bláta umyjou.

Děti se mohou k volání připojit a pohybem napodobovat čištění bot.

Tak každý den čistili a čistili, až všechny boty kolem zářily, a pokaždé přinesli domů několik drobných, ale co je to pro tolik hladových dětí. Jednoho dne přišel na trh jeden zvláštní člověk. Měl na sobě dlouhý plášť s kapucí tak staženou, že mu bylo stěží vidět do tváře.

„Ten určitě k těm boháčům nepatří,“ pomyslel si Antonio.

Přesto se muž zastavil a nechal si své boty vyčistit. A nejen to, vyslechl si příběh obou dětí. Dověděl se o nemocném otci a hladových sourozencích a slyšel, jak oběma kručí žaludek. Pak hodil několik mincí do jejich dřevěných čepic a odešel.

„Ten už nepřijde,“ vzdychl Gregorio a oba bratři vyhlíželi další zákazníky.

Když se pak vraceli domů, už z dálky slyšeli, jak jejich sourozenci naříkají:

Domem vítr skučí, břicho hladem kručí.

Zimou se třese, jak se zahřejeme?

Botky se trhají, kdopak nám dá najíst?

Děti se mohou k volání připojit.

Bylo jim z toho smutno, protože věděli, že těch pár drobných, co bratři vydělali, mohl utišit hlad na chvíli, ale ne na dlouho. Jaké však bylo jejich překvapení, když ráno ležel přede dveřmi pytel.

Vedoucí položí do obrazu pytel s nadílkou.

Když jej rozvázali, našli v něm chléb, rohlíky, pečivo a také mouku na chleba a koláče. Mohli se konečně dosyta najíst. Od koho dostali takový dar? Kdo jim pomohl? Běželi k otci a všechno mu vyprávěli. Otec kroutil hlavou. Napadne ho, kdo by to mohl být? Pak řekl: „Nevím, kdo by to mohl být, ale poděkujeme Bohu, že nám poslal člověka, který si všiml naší nouze.“

Druhý den vzali oba bratři zase kartáč a hadr, posadili se na trh a začali volat:

Antonio, Gregorio – vaše boty od bláta umyjou.

Děti se mohou k volání připojit a pohybem napodobovat čištění bot.

Zase přišel ten stejný člověk, zase si nechal vyčistit boty, ale nejen to. Vyslechl si jejich vyprávění o sourozencích, kterým je zima, protože jejich oblečení už je samá díra a sám viděl, jak oba bratři mají své oblečení úplně roztrhané. Pak jim opět hodil několik drobných do čepice a odešel. Když se bratři vraceli domů, zase už z dálky slyšeli, jak jejich sourozenci naříkají:

Zimou se třese, jak se zahřejeme?

Boty se trhají, kdo z vás nám dá najíst?

Děti se mohou k volání připojit.

Všichni seděli ve studeném pokoji a byla jim zima. Jejich oblečení bylo tak tenké, že už je nezahřálo. Nezbyvalo, než rychle zalézt pod

peřinu a spát. Jaké ale bylo překvapení, když ráno ležel přede dveřmi další pytel.

Vedoucí položí do obrazu druhý pytel s nadílkou.

Bylo v něm teplé oblečení. Pro každého něco – čepice, šály, bundy, svetry, rukavice, ponožky... S radostí si hned všechno zkoušeli a jeden druhého obdivoval, jak mu to sluší. Pak přemýšleli: „Od koho jsme dostali takový dar? Kdo nám pomohl? Otce tentokrát napadlo, že by to mohl být dobrý biskup Mikuláš. Lidé o něm přece vyprávěli, že pomáhá v nouzi. Jestlipak je to on? Dětem ale řekl: „Poděkujeme Bohu, že na nás lidé nezapomněli a dělí se s námi o jeho lásku. Víte co, příští noc budeme hlídat a jestli přijde ještě jednou, poděkujeme i tomu neznámému dárci.“

Antonio a Gregorio šli další den opět na trh. Už sice neměli hlad a nebylo jim zima, ale nechtěli žít jen tak bez práce. Ten neznámý člověk opět přišel, zastavil se a naslouchal. A zatímco oba čistili jeho boty, on se díval na prošlapané a roztrhané boty obou dětí, ze kterých jim lezly prsty.

„Jaké boty mají vaši sourozenci?“ zeptal se.

„Už nemají žádné,“ řekli a sklopili oči, jak se styděli.

Tentokrát hodil ten člověk oběma do čepice víc peněz.

„To je pro vašeho otce, aby si mohl koupit léky a byl brzy zdravý,“ řekl ten člověk v dlouhém plášti a odešel. Večer, když oba přišli domů, seděly děti na lavici smutně vedle sebe.

„Co se děje?“ zeptali se.

„Nemůžeme ven, protože nemáme boty,“ řekly, „rády bychom si hrály venku s ostatními dětmi, ale smály by se nám.“

Pokud je to vhodné, mohou si děti také vyzout boty a dát si je k obrazům svých dveří. Vynikne tak více souvislost, proč se nadílka dává do bot a punčoch.

V noci chtěli být všichni vzhůru, ale netrvalo dlouho a všem dětem se únavou zavřely oči. Jen otec zůstal vzhůru. Byl plný vděčnosti a čím dál víc myslel na biskupa Mikuláše. A skutečně! Uprostřed noci uslyšel přede dveřmi šramot. Rychle probudil Antonia a Gregoria a zašeptal:

„Podívejte se, jestli ho poznáte.“

Oba bratři rychle otevřeli dveře, ale viděli jen, jak někdo utíká pryč. Neváhali, rozběhli se za ním a poznali ho! Byl to on – ten člověk v dlouhém plášti s kapucí na hlavě, ten, který si od nich každý den nechával čistit boty.

„Ty jsi biskup Mikuláš!“ volali.

„Děkujeme za všechno, co jsi pro nás udělal.“

Biskup Mikuláš se zastavil a otočil se.

„Jděte domů a pozdravujte tatínka,“ řekl přátelsky, „určitě se zase uzdraví a najde práci.“

Když se Antonio a Gregorio vrátili domů, našli přede dveřmi třetí pytel. Vedoucí položí do obrazu třetí pytel s nadílkou.

Probudili sourozence a víte, co našli tentokrát? Boty! Pro každého jedny!

„Už nebudeme běhat bosé!“ volaly děti, ale co to? Když se chtěly obout, nešlo to. V každé botě byly totiž schovány nejrůznější věci: hračky, jablíčka, oříšky...

Vedoucí začne rozbalovat pytle, jmenuje také věci, které jsou pro děti připravené v balíčcích.

Děti volali, radovali se a zpívali: „To všechno nám dal biskup Mikuláš.“

Dobry biskupe Mi - ku - la - ši, pokoj mezi lidi přinášíš.
lásku, radost, štěstí

Děkujem, my ti děkujem, Boží lásku ukázal jsi všem.

Když příští den Antonio a Gregorio přišli na trh, marně čekali na biskupa Mikuláše. Už nepřišel, ale oni nebyli smutní. Věděli, že biskup Mikuláš šel někam jinam, kde ho potřebují, ale že je nepřestal mít rád. Věděli, že na světě jsou dobří lidé a že jim Bůh někoho z nich jistě pošle, kdyby se zase ocitli v nouzi. Od těch doba staví děti vyčištěné boty přede dveře a doufají, že jim do nich biskup Mikuláš také něco položí.

hudba: Franz Kett
český text: Eva Muroňová

1. Mi - ku - laš dobré srdce má, pomáhá, co má, rozdává.

2. Mikuláš je rád mezi přáteli, pomáhá, co má, rozdělí.

Poslouchej, zvony vyzvání, dobrý Bůh nás všechny zachrání.

Nikolaus, ein guter, lieber Mann
hudba a text: Franz Kett
© RPA-Verlag GmbH, www.rpa-verlag.de

Slavíme a modlíme se

Vedoucí zakončí setkání modlitbou.

Svatý Mikuláš se stal pro Antonia, Gregoria, Theodora, Sandrinu a všechny další děti otce Severina světlem pomoci. Dospěli v den jeho svátku dávají svým dětem ovoce a sladkosti a připomínají si, že žil na zemi člověk, který dokázal mít oči, uši, slova, srdce i ruce naplněné Boží láskou. Každý z nás se k nim teď může přidat a modlit se:

Pane,
dej mi oči, které by viděly jako Tvoje oči,
dej mi uši, které by slyšely jako Tvoje uši,
dej mi slova, která by zněla jako Tvoje slova,
dej mi srdce, které by milovalo jako Tvoje srdce,
a dej mi ruce, které by pomáhaly jako Tvoje ruce.
Amen.

Děti se rozloučí a nadílku si odnesou domů.

Nadílka zůstává ležet a je součástí obrazu. Děti si ji vezmou k sobě až po společné modlitbě nebo po zakončení vyprávění příběhu. Bohatost obrazu tak přispěje ke zviditelnění Boží dobroty a hojnosti, kterou prostřednictvím svátku svatého Mikuláše aktuálně slavíme.

